

УДК 632.4:633.11.„324”

Антоненко Ф. О., здобувач

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: Antonenko.fedor@ukr.net

ДЖЕРЕЛА СТІЙКОСТІ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ДО ЗБУДНИКА СЕПТОРІОЗУ СЕРЕД КОЛЕКЦІЙНИХ ЗРАЗКІВ КАФЕДРИ ФІТОПАТОЛОГІЇ ВП НУБІП УКРАЇНИ

Септоріоз – є однією із небезпечних хвороб зернових культур. На пшениці озимій збудник хвороби проявляється у вигляді плямистостей на листках. Перші ознаки хвороби можна помітити на листках у фазі 56 листків осінньої вегетації. Збудник хвороби зимує на живих рослинах і весною знову починає розвиватися. Перші засилля можна помітити на нижніх листках з яких поступово переходить на верхні, чешуйки колосків, уражуючі зернівку.

Хвороба дуже небезпечна, як результат передчасного відмирання листків, що негативно впливає на урожайність і якість зернової продукції. Тому пошук ефективних джерел стійкості та використання їх в селекції є важливим у виведенні нових сортів стійких проти септоріозу.

Протягом 2-х років (2016-2017) в лабораторії фітопатології Агрономічної дослідної станції проводилися дослідження по вивченню стійкості колекційних зразків пшениці озимої до збудника септоріозу на штучному інфекційному фоні.

Інфекційний фон створювали шляхом обсіву дослідних ділянок сумішу сортів, які найбільше сильно уражувалися збудником септоріозу. Крім того ділянки з посівом даних сортозразків розміщували на ізолюванні ділянці лісополо-

сами. Як допоміжний інфекційний матеріал посів проводили рядом з пшеницею озимою яка займала 30% полів фітодільниці.

Ураження септоріозом оцінювали у фазах 56 листків, вихода в трубку, цвітіння і молочно-воскової стиглості. Отриманні результати диференціювали за допомогою 9-ти бальної шкали, прийнятої в країнах – членів СЕВ.

В дослідження було включено 86 зразків селекції НУБІП України і 20 – зразків української і зарубіжної селекції.

У 2016 році високою ступінню (бал стійкості 89) – характеризували 5 зразків, відносно стійкістю 26 (бал 76) і сприйнятливі 55 (бал 5).

У 2017 році ступінь ураження сортозразків був нижчий ніж у попередньому. Тому сортозразків з високою стійкістю (89) було виявлено 8, стійкий (бал 76) – 31, сприятливих – 47 (бал.5).

Із 20 сортозразків Української і зарубіжної селекції за 2 роки (2016-2017рр) проявили високу стійкість (з балом 79) 15 сортозразків і 5 сортозразків з балом 5.

Виділені джерела рекомендуємо залучити як вихідний матеріал для створення сучасних високоурожайних сортів пшениці озимої з високою стійкістю проти септоріозу пшениці.

УДК 633.49:631.526.3:631.559

Байба Т. А., магістр**Завадська О. В.**, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: zavadska3@gmail.com

УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ БУЛЬБ КАРТОПЛІ РІЗНИХ СОРТІВ

Споживання бульб у нашій країні досягає високого рівня (близько 130 кг на душу населення на рік). Вона є основним продуктом харчування. За останні роки об'єми виробництва картоплі в нашій країні стабільні й досягають 20-22 млн. т бульб. У структурі використання врожаю бульб споживання населенням становить 33 % (6,1 млн т), для переробки – 1 % (0,2 млн т), на корм – 20 % (3,8 млн т), на насіння – 27 % (5 млн т). Придатність бульб до переробки чи тривалого зберігання, її смакові властивості значно залежать від сортових особливостей. Важливе значення при оцінці будь-якого сорту є врожайність.

Дослідження проводили протягом 2017 р. у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Бульби картоплі були вирощені у господарстві СТОВ «Вереміївське»

Чорнобаївського району Черкаської області, яке розташоване у зоні Лісостепу. Товарні, органолептичні та біохімічні показники визначали за загальноприйнятими методиками в навчально-науковій лабораторії кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б. В. Лесика.

Для досліджень було вибрано шість сортів картоплі, які внесені до Реєстру сортів рослин та є придатними для вирощування у зоні Лісостепу, а саме: 'Розара', 'Ароза', 'Лабадія', 'Сатіна', 'Сіфра' та 'Опал'. Як контроль використовували сорт 'Розара', який був занесений до Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні у 1997 р. та є рекомендованим для зони Лісостепу.

Найвища врожайність встановлена у сортів 'Сатіна' та 'Опал' – 33,5 та 32,8 т/га відповід-